

Woke en zijn pleitbezorgers zijn op hun retour

Door [Coen de Jong](#) - 6 januari 2024
Geplaatst in [RutteDrie](#) - [RutteVier](#) - [Woke](#)

De uitslag van de Tweede Kamer-verkiezingen op 22 november was deels een tegenreactie op de 'woke' ideologie die vanaf 2020 de Nederlandse instituties overspoelde en onder de kabinetten RutteDrie en Vier het kabinetsbeleid beïnvloedde.

Eind 2022 leek Wokeland een feit

Mijn boek [Wokeland. Hoe een radicale voorhoede vat kreeg op de samenleving](#) van november 2022 ging over hoe gedachtengoed van luidruchtige 'antikoloniale' actiegroepen als Kick Out Zwarte Piet, The Black Archives en de politieke partij BIJ1, via partijen als D66 en GroenLinks, doordrong tot in het hart van politiek Den Haag. Op de cover van *Wokeland* afgebeelde hoofdpersonen drukten de (opportunistische) symbiose uit tussen radicale actievoerders en D66.

Om RutteVier tot stand te kunnen brengen en zijn premierschap te behouden gaf Mark Rutte aan D66 de macht om een deel van de 'woke' agenda in beleid om te zetten: slavernijexcuses, deemoedig geprevel over wandaden van 'witte' Nederlanders in heden en verleden en beleidsplannen vol jargon over Diversiteit & Inclusiviteit.

Institutionele verankering hardnekkig

Woke denkbeelden fungeerden een tijdje als *Ersatz*-ideologie voor het ideeënloze progressieve deel van de bovenklasse. Het gaf ongekozen bestuurders als burgemeester Femke Halsema van Amsterdam

Woke en zijn pleitbezorgers zijn op hun retour

én moraliserende politici als Rob Jetten een disciplineringsmiddel tegen populistische dan wel 'onwetende' burgers.

Woke activisten wisten de geesten van een deel van de blanke middenklasse (werkzaam in media en de publieke sector) effectief te injecteren met 'wit' schuldgevoel. *Compliance* met woke voorschriften is dan ook doorgedrongen in een aantal instituties en publieke instellingen. Veel culturele - en onderwijsinstellingen waren de afgelopen jaren druk met het opsporen en uitdrijven van 'foutieve' gedachten. Dergelijke institutionele verankering suddert nog voort, terwijl de maatschappij al anders is gaan denken.

Het publiek keert zich inmiddels (al dan niet stilletjes) af van woke spraak- en gedragscodes, gezien het geringe enthousiasme voor woke films, boeken, (pogingen tot) humor en woke consumentenmarketing. Een deel van het publiek voelt inmiddels diepe afkeer van boodschappen die neerkomen op 'jullie zijn racisten en doen er niet toe'.

Dat direct na 7 oktober 2023 de fanatiekste zwarte activisten samen met moslimbroederschapssympathisanten anti-Israëliëse betogingen organiseerden - en de islamitische terreurgroepering Hamas zien als een antikoloniale bevrijdingsbeweging - deed hun legitimiteit (zelfs bij een deel van links) geen goed.

Woke hoofdpersonen raakten al vóór 22 november uit beeld

Begin 2024 valt op hoe de hoofdpersonen op de cover van mijn boek *Wokeland* al uit beeld zijn geraakt. We lopen ze één voor één na.

Kajsa Ollongren (D66) had een prominente plek in Rutte Drie (2017-2022) als vicepremier en minister van Binnenlandse Zaken. Ze gaf in die hoedanigheid vlak ná de massahysterie rond de dood van George Floyd opdracht tot [het schrijven van een rapport](#) met de vooraf vaststaande uitslag dat slavernij-excuses dringend noodzakelijk waren. Verder blonk ze uit in het ongefundeerd verdacht maken van meningen anders dan die van haar eigen partij. Een verdere politieke carrière van Ollongren (onder Rutte Vier minister van Defensie) ligt na de daverende nederlaag van D66 op 22 november niet in het verschiet.

Ingrid van Engelshoven (D66) was minister van Onderwijs in Rutte Drie waar ze via taal- en gedragscodes en subsidievoorwaarden diversiteitsbeleid oprong aan de cultuursector, het Hoger Onderwijs en de Nederlandse Publieke Omroep. Stokpaardje van Van Engelshoven waren de 'donkere kanten' van de Nederlandse geschiedenis: de koloniale periode en de Trans-Atlantische slavernij. Vrijwel alle musea, omroepen en culturele instellingen voelden zich onder Rutte Drie en Vier (haar opvolger Robert Dijkgraaf, tevens D66, sloeg dezelfde toon aan) genoodzaakt aandacht te besteden aan slavernij en de koloniale erfschuld van de 'witte' Nederlander. Van Engelshoven verdween al vóór de laatste verkiezingen uit beeld. Haar en Ollongrens geest waarden nog rond toen het bestuur van de NPO de politiek bijna smeekte de PVV- en FVD-gezinde omroep Ongehoord Nederland uit het bestel te zetten. Dat staatssecretaris Uslu - nota bene van D66 - na lang aarzelen anders besloot past bij de

Woke en zijn pleitbezorgers zijn op hun retour

draaiende politieke windrichting.

Fatima Elatik, oud-PvdA deelraadvoorzitster uit Amsterdam was bij de gemeente én als diversiteitslobbyist bij de Amsterdamse politie pleitbezorgster van het kunnen dragen van hoofddoeken voor vrouwelijke agenten. Zelf ontkende ze elke betrokkenheid bij 'het hoofddoekplan' in [een interview](#) met *De Groene Amsterdammer* van 7 maart 2018, waarin ze ook beweerde dat ze was dwarsgezet door 'middelbare witte mannen' binnen de politieorganisatie.

Waar Elatik is vertrokken bij gemeente én politie kondigden PvdA-burgemeester van Arnhem Ahmed Marcouch en GroenLinks- Kamerlid Esmah Lahlah vlak na 22 november vol trots aan dat in meerderheid linkse gemeenteraden in Arnhem en Tilburg hadden besloten tot het toestaan van de hoofddoek bij BOA's. Politiek en de publieke opinie zagen het in meerderheid als een onzinnige provocatie.

Woordenbrij

Kunstenaar **Quinsy Gario** had een grote rol bij het grotendeels doen verdwijnen van de figuur van Zwarte Piet uit media en straatbeeld, wat hem tot één van de succesvolste woke actievoerders maakt. NPO praatprogramma's waren een tijdlang gek op hem, maar Gario raakte gebrouilleerd met zijn makkers van Kick Out Zwarte Piet en werd media 2021 zelfs [uit BIJ1 gezet](#) wegens het vertonen van 'manipulatief, disrespectvol en toxisch gedrag'. Na de onverwacht grote overwinning van de PVV op 22 november 2023 verschenen er op sociale media pesterige beelden van Zwarte Pieten op straat in diverse kleine en middelgrote gemeenten. De grootste verworvenheid van Gario komt voorlopig nog niet in gevaar, weinig mensen hebben zin in een nieuw debat over de figuur van Zwarte Piet.

De uit Ghana afkomstige rapper **Akwasi** verkreeg in progressieve kringen de status van held nadat hij op 1 juni 2020 op de Dam opriep mensen verkleed als Zwarte Piet in het gezicht te trappen. Zijn sterrenstatus daalde al na incidenten als de bedreiging van een EO-journalist. Desondanks mocht Akwasi op 27 juni 2023 in het Verzetsmuseum in Amsterdam van de woke-gedienstige directeur Liesbeth van der Horst [de Anton de Kom-lezing](#) houden. De woordenbrij van Akwasi ging amper over De Kom en de Tweede Wereldoorlog maar des te meer over zijn eigen omroep - ZWART - waarvan de kijkcijfers consequent dramatisch zijn.

Grootspraak

Als klapstuk beweerde Akwasi dat de 200 miljoen euro die Rutte Vier vrijmaakte voor 'bewustwording' over de slavernij ['een lachertje'](#) waren vergeleken bij het bedrag dat Groningen kreeg als genoegdoening voor de gaswinning. Dergelijke grootspraak heeft de wind niet meer mee. Kritische blikken van de winnende partijen gingen kort ná de verkiezingsuitslag al richting het slavernij-fonds en naar het royale budget voor het toekomstige slavernijmuseum.

De Amerikaans-Liberiaanse programmamaakster én voormalig VN-vrouwenvertegenwoordiger voor Nederland **Clarice Gargard** was ook één van de schrillere stemmen in de woke kakofonie. Haar

Woke en zijn pleitbezorgers zijn op hun retour

columns in *NRC*, een tijdje geleden al gestopt, stonden bol van verwijzingen naar 'het kapitalistische, racistische en patriarchale systeem'.

In 2022 maakte Gargard voor de VPRO met cabaretière Soundos el Amadi (vaste gast bij de krampachtig 'woke' BNNVARA talkshow *Khalid & Sophie*) nog het satirisch televisieprogramma *Seef Spees* waar [weinigen om konden lachen](#) of zelfs maar naar keken.

Tenslotte **Sylvana Simons (BIJ1)**: ze was boegbeeld van het zwarte woke actiewezen en nam van 2021 tot 2023 de enige Kamerzetel van BIJ1 in. Haar piek lag rond 19 december 2022 toen het kabinet (na een korte periode waarin zwarte actiegroepen het Catshuis en de ministeries frequenteerden) excuses aanbood voor de Trans-Atlantische slavernij, een hartenwens die D66 aan Rutte had opgelegd.

Simons en Kaag vertrekken

Met stuitende arrogantie verklaarde Simons op 19 december 2022 bij praatprogramma *Op1* dat de mening van het Nederlandse publiek over de slavernijexcuses er niet toe deed en dat democratische inspraak rond het eisenpakket van de zwarte beweging overbodig was. Simons stapte vlak vóór de verkiezingen van 22 november 2023, waarbij BIJ1 zijn enige zetel verloor, op als lijsttrekker.

Al één jaar na dato, op 19 december 2023, kwam de NOS met [een waarschuwend artikel](#) met 'zorgen over het politiek draagvlak voor de slavernijexcuses'. Vertrekkend vicepremier Sigrid Kaag van D66 noemde in één van haar vele afscheidsinterviews de excuses voor de slavernij één van de belangrijke politieke verworvenheden van D66. Een groot deel van de kiezers zag dat anders.

Woke, kort geleden in politieke, bestuurlijke en culturele kringen nog als wenselijk en onvermijdelijk gepresenteerd, is langzamerhand op zijn retour.

Coen de Jong is auteur van de boeken '[Dwingeland](#)' (2021) en '[Wokeland](#)' (2022), beide onder meer verkrijgbaar in [de winkel van Wynia's Week](#). Meer informatie: www.blauwburgwal.nl. **Wokeland** is [HIER](#) te bestellen.

Wynia's Week is er het hele jaar door, minstens 104 keer per jaar. Met onafhankelijke, verrassende berichtgeving. En Wynia's Week is wel **gratis, maar niet goedkoop**. De lezers, kijkers en luisteraars maken Wynia's Week mogelijk. **Doet u mee?** Doneren kan [HIER](#). **Hartelijk dank!**